

HRVATSKA MREŽA POSLOVNIH ANĐELA

crane

croatian angel network

AGENDA

- Što je MREŽA POSLOVNIH ANĐELA
- Tko su POSLOVNI INVESTITORI 'business angels'
- Zašto CRANE
- Aktivnosti MREŽE POSLOVNIH ANĐELA
- EU ISKUSTVO - mreže poslovnih anđela u Europi
- Rezultati od predstavljanja CRANE-a
- KONTAKT

MREŽA POSLOVNIH ANĐELA

- Poteza Ventures, HVCA, Initium, Agencija za promicanje izvoza i ulaganja i sami investitori (Damir Sabol i Hrvoje Prpić) pokreću među prvima u regiji CRANE – Hrvatsku mrežu 'angel' investitora neprofitnu udrugu – CRANE predstavljen 10. lipnja 2008

initium

Poteza
POSLOVNI ANĐELI IZVOZA I ULAGANJA

Masarykova 15
Zagreb 10000 Croatia
Tel. +385 1 4871 950
Fax. +385 1 4871 949
cvca@cvca.hr
www.cvca.hr

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA PROMICANJE
IZVOZA I ULAGANJA

Ciljevi:

- Poticanje i razvoj inovativnog poduzetništva
- Pružanje pomoći mladim poduzetnicima u realizaciji inovativnih projekata visokog potencijala
- Pružanje pomoći poslovnim anđelima u pronalaženju zanimljivih projekata i realizaciji

Tko su POSLOVNI INVESTITORI 'business angels'

- Uspješni poduzetnici/ bivši top menadžeri koji financiraju početne faze razvoja projekta, start-up projekte visokog rizika u smislu vlasničkog udjela i pružanju pomoći u daljnjem razvoju i komercijalizaciji projekata
- Neformalni individualni investitori koji svojim poslovnim iskustvom savjetuju mlade tvrtke i poduzetnike i pomažu budućem rastu tvrtki te stvaraju dugoročnu poslovnu suradnju
- Najveća vrijednost poslovnih anđela jest 'pametno financiranje' - pružanje ekspertize, vještina i poslovnih kontakata

Tko su POSLOVNI INVESTITORI 'business angels'

- Visina ulaganja kreće se od 25.000 – 250.000 Eura
- Poslovni anđeli najčešće nemaju sektorskih preferencija ali prvenstveno ulažu u sektore koje razumiju i regiju koju poznaju
- Najčešći razlozi zašto poslovni anđeli ulažu su sljedeći:
  - Profit (ROI, Prihodi)
  - Poticanje poduzetništva
  - Poslovna aktivnost
  - Korist od poreznih olakšica
  - Zabava u stvaranju nove vrijednosti

Zašto CRANE

- Važnost malih i srednjih tvrtki za gospodarski razvoj RH

99,4% registriranih tvrtki

64,7% ukupnog zaposlenja u RH

44% BDP

40,5% izvoz

(Izvor: MINGORP, 2008)

- Pokrivanje nedostatka kapitala

- Banke traže kolateralu

- Fondovi rizičnog kapitala teže većim investicijama u kasnijoj fazi poslovanja

- Postoji nedostatak kapitala u start-up fazi

Zašto CRANE

Faze	Pre Seed		Seed/ Start-Up		Rana	Kasnija
Izvor	FFF*	Državna sredstva	Poslovni anđeli		Fondovi rizičnog kapitala	
EUR Potražnja	25K	50K			> 500K	
Ponuda			<div style="border: 1px solid red; padding: 5px; text-align: center;"> ----- </div>			

Nedostatak kapitala

* Founders, Friends, Family

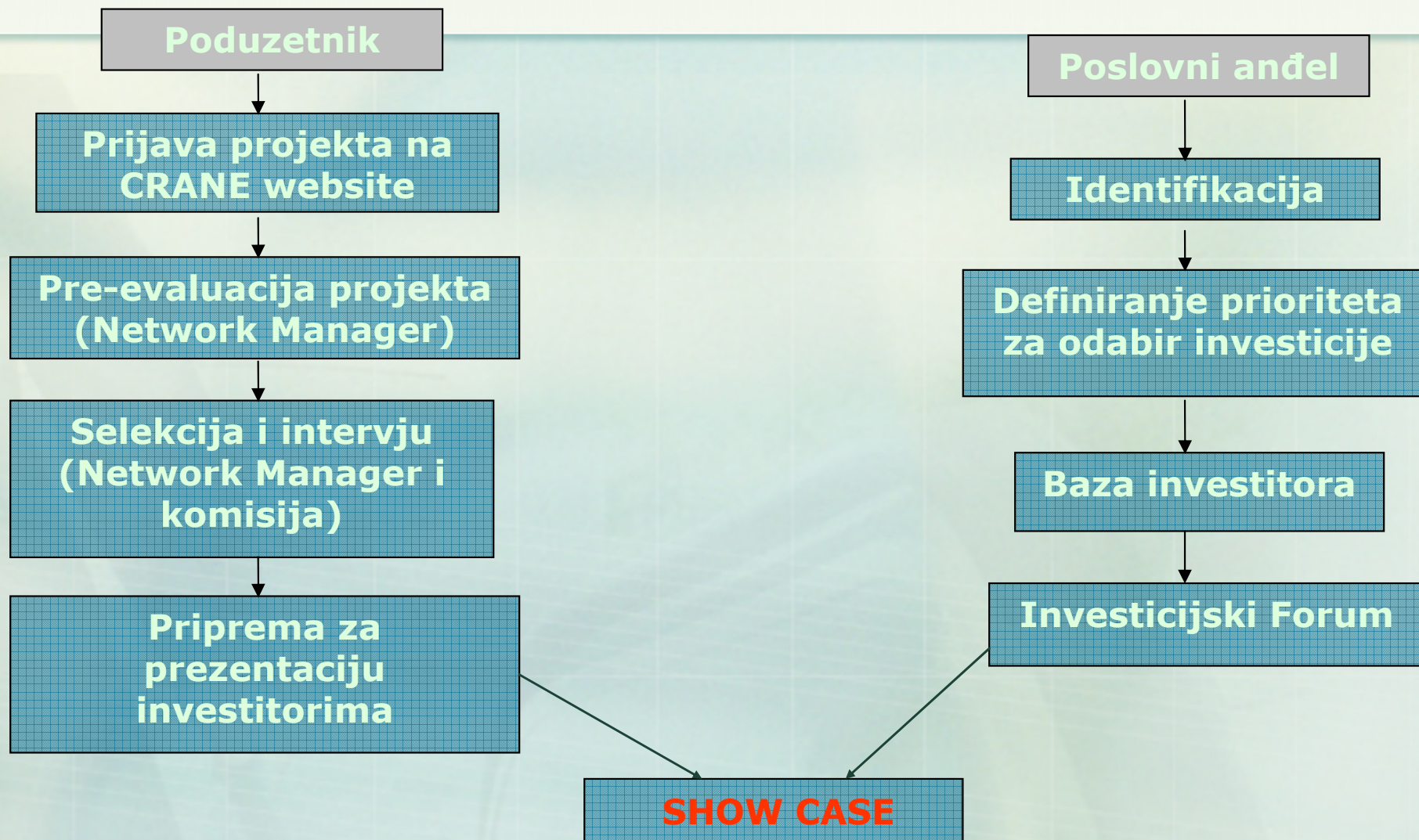

AKTIVNOSTI MREŽE POSLOVNIH ANĐELA

- Identifikacija potencijalnih projekata
- Selekcija kvalitetnih projekata prema kriterijima za odabir projekata i interesima investitora
- Organizacija “matching” susreta poduzetnika i poslovnih anđela
- Organiziranje edukacije poduzetnika koji žele pokrenuti biznis
- Organiziranje edukacije poslovnih anđela
- Pomoć investitorima prilikom sindiciranja deal-ova

PROCES SELEKCIJE

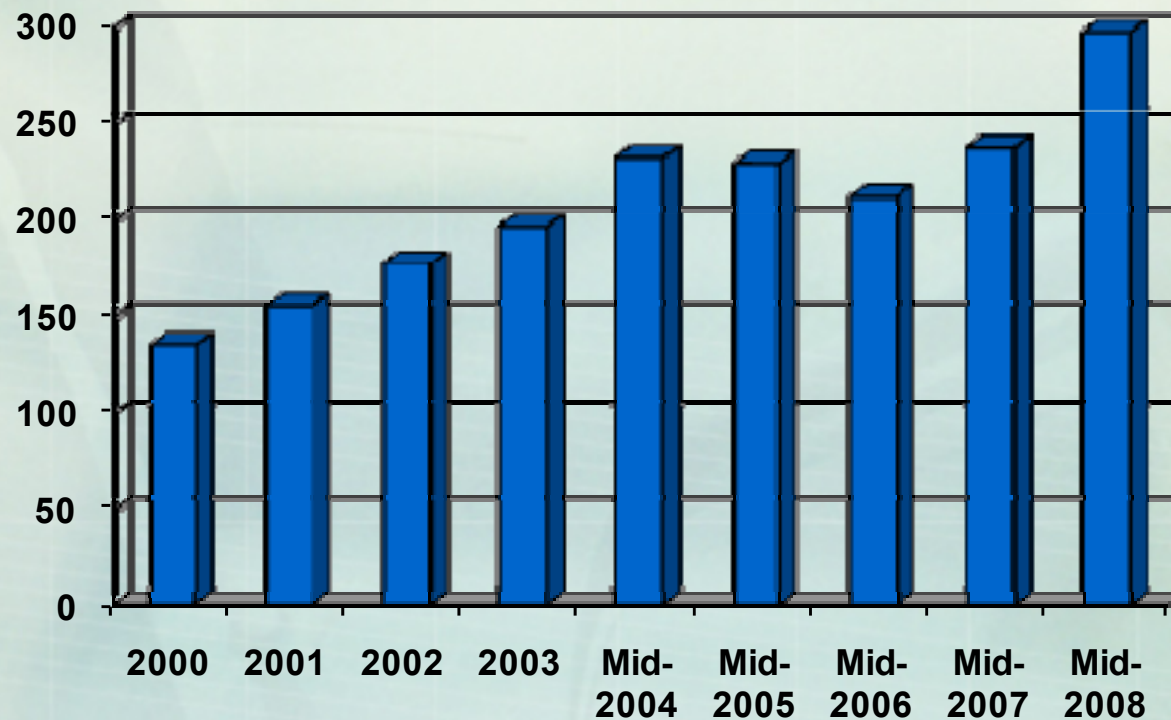

KRITERIJI ZA ODABIR PROJEKTA I REALIZACIJU INVESTICIJE

- Kvalitetan opis projekta/poslovni plan/prezentacija
- Snažan poduzetnik i kvalitetan tim
- Snažan tržišni potencijal projekta/proizvoda
- Omogućena suradnja - spremnost poduzetnika na uključenje poslovnog anđela
- Realna evaluacija projekta prije investicije

EU Iskustvo – mreže poslovnih anđela u Europi

■ EBAN – European Business Angel Network okuplja sve mreže poslovnih anđela u Europi, osnovana 1999. u suradnji za Europskom Komisijom

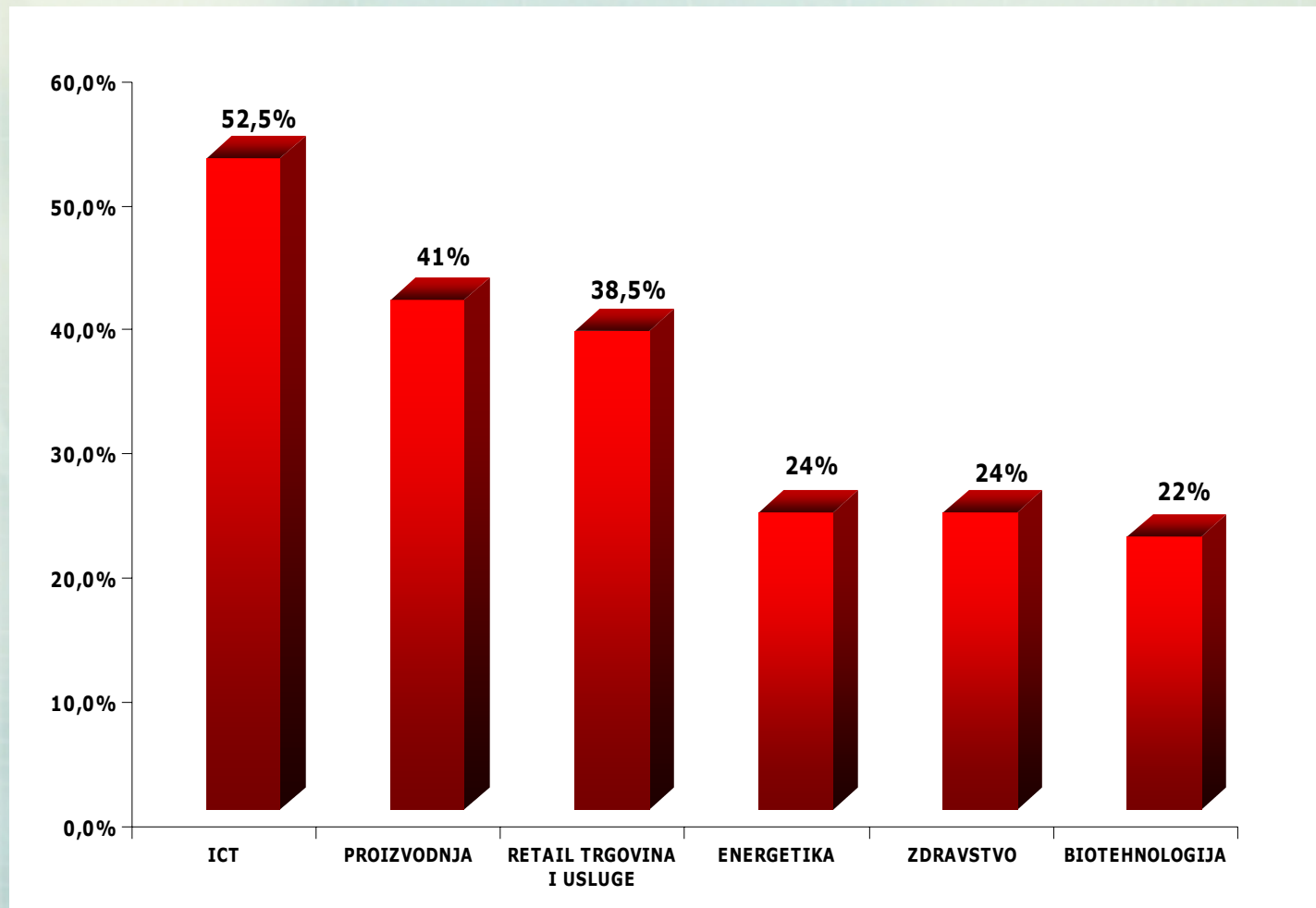

Izvor: EBAN

EU Iskustvo – mreže poslovnih anđela u Europi

Sektori ulaganja (na uzorku od 97 BA mreža)

Izvor: EBAN

EU Iskustvo – mreže poslovnih anđela u Europi

■ Rezultati ulaganja poslovnih anđela:

Potpuni gubitak	20 – 30%
Djelomičan gubitak	15 – 20%
Pokriće	10 – 15%
Profit	35 – 45%

■ Karakteristike tržišta:

2007	SAD (Center for Venture Research)	Europe EBAN
Broj posl. anđela	250.000	75.000
Ukupan investirani iznos	26 milijardi \$	3 milijarde Eur

Usporedba tržišta EU i SAD-a

2007	EUROPA EBAN	SAD (Center for Venture Research)
Broj mreža posl. anđela	297	270
Broj posl. anđela	75.000	250.000
Prosječna investicija	165.000 EUR	210.500 EUR
Ukupna investicija/god.	3-5 milijardi EUR	20 milijardi EUR
Ukupna 'seed' VC investicija/god.	4 milijarde EUR (0,3 % ukupne VC investicije)	20 milijardi EUR
Uloga pomoći javnog sektora	manja nego u EU	znatna
Ko-investicije VC i posl. anđela	znatna	u razvoju

Izvor: EBAN

TREND TRŽIŠTA

- Kvalitetniji projekti se profiliraju
- Povećane ko-investicije sa VC fondovima
- Većina investicija lokalno
- Povećan interes za internacionalnim investicijama
- Diversifikacija investiranja u razne sektore
- Sindiciranje
- Snižene evaluacije
- Poslovni anđeli također teže investicijama u kasnijim fazama

REZULTATI od predstavljanja CRANE-a

- Prijavljeno preko 100 projekata, 30-tak selektirano za daljnju evaluaciju
- 15 poslovnih anđela u RH članovi CRANE, pridruženi članovi iz inozemstva
- Uspostavljena suradnja sa EBAN-om i mrežama poslovnih anđela u Europi i SAD-u, te VC fondovima u regiji
- Suradnja na projektu EU 'Easy' koji promiče međunarodne sindicirane investicije i suradnju među mrežama poslovnih anđela u Europi
- Održana tri predstavljanje projekata pred investitorima – predstavljeno ukupno 15 projekata

REZULTATI od predstavljanja CRANE-a

- Suradnja sa Microsoft-om na projektu 'Global Startup Program'
- Održano prvo zajedničko predstavljanje projekata u suradnji CRANE-a i Slovenske mreže poslovnih anđela
- Suradnja sa raznim parterima, institucijama i tvrtkama koje imaju interes razvoja malog i srednjeg inovativnog poduzetništva
- **Realizirana prva uspješna investicija:**

Listopad 2008. - CRANE realizirao prvu investiciju u projekt poslovnih usluga u vrijednost EUR 200.000

KONTAKT

HRVATSKA MREŽA POSLOVNIH ANĐELA

www.crane.hr

